

RZECZY, KTÓRYCH NIE WYRZUCIŁEM NAGRODA NIKE 2018

Marcin Wicha napisał książkę lekką niczym liść na wietrze. Mimo, że dotyczy spraw ostatecznych jak życie i śmierć. Zaprosił nas do domu swojej nieżyjącej matki. Oprowadza czytelników po labiryncie jej mieszkania. Sentymentalna podróż autora jest długa, bo sięga korzeniami powojennych czasów pokolenia jego rodziców. Wędrując odkrywa rozmaite rzeczy. Z każdą z nich wiąże się jakaś rodzinna tajemnica. To ziarno, z którego kiełkują anegdoty, okruszki wspomnień, przebliski pamięci. Na ich podstawie Wicha tworzy opowiadania - miniaturki.

Choć odnalezione rzeczy są banalne: mątewka, tyłka, talerz, skrawki gazet, kartki z kalendarza, to autor nadaje im magicznego blasku. Pozostawione gdzieś klepsy i plamy tworzą przejmujący obraz świata, który przeminął. Autor opowiada o nim porządkując przedmioty. Te, które lubi, pozostawia i umieszcza w swojej książce. Pozostałe - odrzuca. Na kartach pamięci utrwała sposób mówienia swoich rodziców, ich rady i przestrogi. Pisząc tę książkę autor żegna się z nimi i z częścią samego siebie.

Dla Wichy opowieść ma moc terapeutyczną, bo porządkując rzeczy ma sposobność uporządkowania swoich przemyśleń i podsumowania życia swojej matki i bliskich.

Książkę Wichy porównałbym do piaskowej klepsydry. Odmierza ona bowiem czas, który upłynął od dzieciństwa autora aż po śmierć jego matki. Na koniec Wicha troskliwie sporządza listę pozostawionych książek. Przyznaje, że matka układała je alfabetycznie. Wśród nich odnajduje poezję Kawafisa. Czy przeczytała wiersz „Dusze starych ludzi”?

Prawie każdy z nas stanie kiedyś przed bolesnym dylematem rzeczy, które pozostały po naszych bliskich. Jak w kalejdoskopie przesuną się wówczas wspomnienia. Pochylimy głowy nad niepojętą tajemnicą życia i śmierci.

Zapraszam do biblioteki.

Donata Wolska

NOWOŚCI WYDAWNICZE

„Konstrukcje stalowe. Belki podsuwnicowe. Estakady. Część II: Estakady. Słupy” Antoni Matysiak i Elżbieta Grochowska. Oficyna Wydawnicza UZ. Zielona Góra 2018. B5. S. 216, ISBN 978-83-7842-322-5.

Niniejsza praca obejmuje całokształt zagadnień potrzebnych do racjonalnego projektowania nowych i rekonstrukcji istniejących słupów estakad suwnicowych. Opracowano słupy pełnościennie typu blachownicowego i słupy typu kratownicowego. Na słupach są oparte belki podsuwnicowe. Podstawowymi obciążeniami słupów estakad są pionowe i poziome reakcje belek obciążonych eksploatowanymi suwnicami oraz wiatrem. Wartościami sił obciążających słupy w opracowanych przykładach są siły wykazane w przykładach w pierwszej części książki: Belki podsuwnicowe.

Publikacja zawiera wiele przykładowych rozwiązań konstrukcyjnych, opatrzonych odpowiednim komentarzem i wskazówkami konstrukcyjnymi. Zamieszczone rozwiązania przedstawiono w taki sposób, w jaki należy opracować szczegóły i elementy konstrukcyjne w dokumentacji technicznej. Książka zawiera materiał, do którego opracowania wykorzystano inżynierskie doświadczenie autorów, udokumentowane fotografią obiektu zamieszczonego na jej okładce.

Warunki normowe zmieniają się w czasie, nie zmieniają się natomiast zasady rozwiązywania elementów i zespołów konstrukcji. Z tego względu, w poszczególnych rozdziałach najpierw przedstawiono rozwiązania konstrukcyjne, a następnie zagadnienia statyczno-wytrzymałościowe i warunki normowe.

Zgodnie z ustawą o normalizacji z 3 kwietnia 1993 roku, art. 19 z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 stosowanie norm jest dobrowolne. Można w projektowaniu stosować zarówno normy polskie, jak i europejskie. Jest to istotne, gdyż Normy Europejskie EN są mocno rozbudowane i niejednokrotnie warunki wytrzymałościowe w nich opisywane są mało czytelne. Równocześnie zaś niektóre zamieszczone w tych normach rozwiązania konstrukcyjne są nadmiernie uproszczone. Nie wyrażają jednoznacznie stosowanego rozwiązania.

W książce omówiono i przedstawiono zasady projektowania według norm europejskich PN-EN. Tylko niektóre zagadnienia przedstawiono według norm polskich PN. Dla ułatwienia korzystania z norm i książki, w treści zamieszczono numerację wzorów, rysunków i tablic zgodnie z numeracją normową i z kolejnymi numerami własnymi.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla inżynierów zatrudnionych przy projektowaniu i wykonawstwie budownictwa przemysłowego. Można ją również polecić studentom wydziałów budownictwa uczelni wyższych.

Autorzy
nadesłane z WBAiS

_____, „Scripta Humana”, t. 10: *Kultura nie tylko literacka. W kręgu myśli Karola Wojtyły - Jana Pawła II*, red. Dorota Kulczycka, Anastazja Seul, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 280, ISBN 978-83-7842-319-5, ISSN 2353-1681

W niniejszej książce przedstawiamy opracowania autorów, mieszczące się w czterech różnych kręgach tematycznych. Pierwszy aspekt wyznacza temat: Filozofia osoby - artysty - narodu - kultury.

Historiozofia. Autorzy, odnosząc się do tego zagadnienia, podejmują problematykę filozoficzną i ogólnokulturową często obecną w pismach Papieża Polaka. Mówiąc o myśli filozoficznej, nie sposób pominąć tak kluczowych zagadnień, jak problematyka osoby, narodu oraz kultury. Piotr Sroczyński, pisząc o transcendencji osoby w myśli filozoficznej kard. Karola Wojtyły, przypomniał syntezę dokonaną przez Karola Wojtyłę łączącego klasyczną filozofię bytu z filozofią podmiotu (świadomości). Autor artykułu wyjaśnia, że w pismach Wojtyły doświadczenie jest kanałem poznawczym, który wskazuje na transcendencję człowieka.

[Ze wstępu]

_____, *Wartości językowe i kulturowe obecne w czasopiśmiennictwie polskim do roku 1989. Prace aksjologiczne Język. Literatura. Kultura*, red. Anastazja Seul, Joanna Gorzelana, Monika Kaczor, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa twarda, B5, s. 210, ISBN 978-83-7842-320-1

Pytanie o wartości, które kształtują naszą kulturę stawiali sobie już starożytni. Platońska triada - prawda, dobro

i piękno - przez wieki wskazywała drogi rozwoju Europy. Pytanie o wartości, to pytanie o człowieka i o jego odniesienie do rzeczywistości, którą kreuje, dokonując swych wyborów. Przyjęta bowiem przez osobę ludzką hierarchia wartości motywuje do podejmowania określonych działań (bądź też ich zaniechania) zarówno w życiu osobistym, rodzinnym, jak i społecznym, narodowym czy międzynarodowym. Pracownia Badań nad Wartościami w Języku i Kulturze, działająca od 2016 roku w Instytucie Filologii Polskiej na Uniwersytecie Zielonogórskim, rozpoczyna wydawanie serii poświęconej wartościom, które wyznaczały dawniej i wyznaczają obecnie kierunek rozwoju naszej humanistyki.

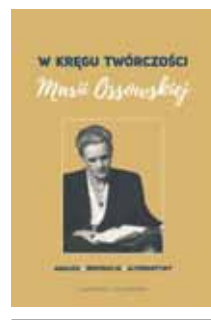
[Z wprowadzenia]

_____, *Anna Szóstak, Odsłony mitu. Metafizyczne źródła myślenia mitycznego w wybranych projektach ideowych literatury XX i XXI wieku*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 264, ISBN 978-83-7842-314-0

Zestawienie pojęcia mitu z pojęciem metafizyki tylko na pierwszy rzut oka wydaje się zabiegiem karkotomnym.

Oba terminy mają zaskakująco wiele wspólnych płaszczyzn znaczeniowych (w rozumieniu różnych nauk - od filozofii po antropologię), łącząc konieczność i ambicję całościowego poznania i opisanie rzeczywistości w obu jej wymiarach - racjonalnym i pozaracjonalnym oraz dążenie do ustalenia i nadania jej niezbędnego w procesie autokreacji sensu i przekraczającej pojedyncze istnienie nadrzędnej sankcji. Oba też dotyczą kwestii fundamentalnych dla ludzkiego istnienia. Metafizyka dzieli z mitem nie tylko obszar zainteresowań, ale też wypełniane przezeń zadania i funkcje - w istocie bowiem, zwłaszcza w obliczu duchowych braków i tęsknot świata ponowoczesnego, potrzeba ich zaspokojenia realizuje się zarówno w wymiarze metafizycznego myślenia, jak i w sposobach wyrażania go w kategoriach mitu. Oba pojęcia mają przy tym także ponadhistoryczny sens, jednak ich uniwersalizm i ważność ujawnia się szczególnie wyraziście w momentach przelomowych i kryzysowych, kiedy pytanie o istotność aktualizuje się w konfrontacji z gwałtownie zmieniającymi się uwarunkowaniami egzystencji poddanej deterministycznej presji biegu zdarzeń i wypadków.

_____, *W kręgu twórczości Marii Ossowskiej. Analiza - inspiracje - alternatywy*, red. Joanna Dudek, Joanna Zegzuła-Nowak, Paweł Walczak, Tomasz Turowski, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 264, ISBN 978-83-7842-333-1

Oddajemy w ręce Czytelnika monografię poświęconą twórczości Marii Ossowskiej, jednej z najwybitniejszych postaci polskiej nauki. Na niniejsze

opracowanie składają się teksty nawiązujące do jej wieloaspektowej spuścizny naukowej. Nie jest to jednak próba kompletnego ukazania miejsca i roli Ossowskiej w nauce ani jednorazowe jubileuszowe przypomnienie postaci i dorobku uczzonej. To dyskusja i refleksje na temat kondycji etyki, środowiska etycznego, wyzwań, z jakimi się ono mierzy i w jakim stopniu pomaga diagnozować i rozwiązywać problemy człowieka. To pewna forma ważnej rozmowy z Marią Ossowską poprzez przytoczenie polemik z wybitnymi polskimi myślicielami: Tadeuszem Czeżowskim, Tadeuszem Kotarbińskim, Andrzejem Grzegorzczakiem, Leszkiem Kotakowskim czy ideologicznych sporów z Adamem Schaffem. To prezentacja własnych poglądów autorów niejednokrotnie krytycznych w stosunku do twórczości Marii Ossowskiej, na temat etyki, psychologii moralności, socjologii moralności, etosu, metodologii. To również wydobycie poprzez naukową rozmowę z uczoną tych wątków, tropów, które we współczesnej etyce ukazały się szczególnie istotne: powinności obywatelskie w ustroju demokratycznym, wzór uczzonego, wątki feministyczne, specyfika etyki zawodowej, problem kreatywności w etyce, geneza idei praw zwierząt, nauczanie etyki w szkołach wyższych.

[Ze wstępu]

_____, *Psychologiczne Zeszyty Naukowe: nr 1/2018: Człowiek w całości życia - edukacja - praca*, red. Tatiana Rongińska, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 230, ISSN 2451-1420

Człowiek nie może żyć i funkcjonować poza swoją płciowością. Bycie kobietą lub mężczyzną to nie jedna z wielu cech danej osoby, ale jego sposób bycia osobą. Płciowość bowiem ujmuje całego człowieka, wpływa na jego osobowość, zachowanie się, określa sposoby myślenia, podejście do życiowych zadań, rozwiązywania problemów, pełnienia ról małżeńskich i rodzicielskich, wpływa na sposoby kontaktowania się z samym sobą i z innymi ludźmi. Ważnym warunkiem, aby kobieta mogła być dobrą matką i aby mężczyzna mógł być dobrym ojcem oraz żeby mogli oni właściwie wychowywać dzieci w rodzinie muszą być poprawne relacje i więzi między małżonkami. Są one podstawowymi więziami rodzinnymi i mają ogromny wpływ na życie każdego członka rodziny oraz na stosunki rodziców i ich dzieci. Spójność tych więzi oraz relacje w rodzinie mają wpływ na poczucie bezpieczeństwa każdego dziecka oraz na jego rozwój psychiczny i społeczny.

[Fragment wprowadzenia]

_____ Maria Agnieszka Paszkiewicz, *Zatrudnialność osób z niepełnosprawnościami w świetle capability approach*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa twarda, B5, s. 472, ISBN 978-83-7842-332-4

Aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy (w szczególności niepełnosprawnych) nie jest zadaniem prostym. Niezależnie od poziomu rozwoju gospodarczego i dobrobytu państwa borykają się z niskimi - w porównaniu z osobami sprawnymi - wskaźnikami aktywności zawodowej i zatrudnienia. W światowej historii polityki społecznej funkcjonowały różne rozwiązania w tym zakresie - od całkowitego wykluczenia przez równoległe rynki pracy (konkurencyjne, chronione) do daleko posuniętej inkluzji. Współczesne rozwiązania mają często charakter hybrydowy - łączą podejście oparte na prawach: praw człowieka w ogólności (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, 1948; Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, 1966; Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, 1966; Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, 2010), jak również praw osób z niepełnosprawnościami (Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, 1997; Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, 2006), z legislacyjnymi wymogami nakładanymi na pracodawców (system kwotowy).

[Ze wstępu]

_____ *Dobra osobiste w prawie cywilnym, prasowym i karnym*, red. Martyna Łaszewska-Hellriegel, Magdalena Skibińska, „Acta Iuridica Lebusana”, vol. 8, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 242, ISBN 978-83-7842-326-3

Dlaczego w art. 23 kodeksu cywilnego nie wymieniono dobra osobistego życia? Można snuć pewne przypuszczenia. Przede wszystkim takie, że nie przewidywano, aby cywilnoprawne instrumenty ochrony dóbr osobistych mogły być wykorzystywane do ochrony tego zagrożonego - bo przecież nie już naruszonego - dobra osobistego (chronionego przepisami prawa publicznego, nie tylko, choć przede wszystkim karnego). Nie sposób przy tym dopuszczać, że oczywista otwarta formuła wskazania w tym przepisie

dóbr osobistych „w szczególności” miała uwzględniać nie tylko u zarania możliwość ochrony także życia. Jakież bowiem inne donioślejsze dobro powinno być wymienione w nim przed zdrowiem? I czyż nic - właśnie donioślejsze - nie wynika z tego, że ze swoją, rzadko dostrzeganą, a przecież wymowną ostentacją, nie życie ulokowano na początku człowieczych dóbr wskazywanych w ustawie w szczególności.

[Ze wstępu]

_____ Anna Karczewska and Piotr Rozmej, *Shallow water waves - extended. Korteweg-de Vries equations. Second order perturbation approach*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 222, ISBN 978-83-7842-342-3

This book provides an up-to-date (2018) presentation of the shallow water problem according to a theory which goes beyond the Korteweg-de Vries equation. When we began studying

nonlinear partial differential equations in 2012, we were struck by the high number of seemingly miraculous results obtained within the KdV theory. Yet, realizing that this marvelous theory had been derived from more general laws of hydrodynamics serving solely as first order perturbative approximation with respect to some small parameters, we were curious about the consequences of an extension of the perturbative approach to the next (second) order. The direct extension of KdV to the second order has been known since 1990 as the *extended KdV equation*. For short we call it KdV2. This equation is derived under the same assumptions as KdV and applies to the at-bottom case. As beginners in the field, we asked whether it was possible to derive an extended KdV type equation for an uneven bottom according to the same perturbative approach.

[Fragment przedmowy]

_____ „Thallosis” vol. 2/2017, Herausgegeben von Cezary Lipiński und Wolfgang Brylla, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 334, ISSN 2543-8689

Die kolonisierte Welt ist eine zwegeteilte Welt. Die Trennungslinie, die Grenze wird durch Kasernen und Polizeiposten markiert.“ Nach über fünfundfünfzig Jahren kann man heute kaum umhin, dieser wohl meistzitierten These aus Frantz Fanons *Die Verdammten dieser Welt* (1961) - mit allen notwendigen zeit- und situationsbedingten Korrekturen - immer noch eine frappierende Aktualität zuzugestehen. So sagte zum Beispiel neulich der brasilianische Staat der Favela-Kultur den Kampf an und ging mit Tausenden Soldaten gegen die Armenviertel in Rio de Janeiro vor. 2014 demonstrierten in Hamburg Rollstuhlfahrer, weil die Kammerspiele, die sich in Anlehnung an den französischen Blockbuster *Intouchables* gerne des Themas der Behinderung annahmen, ursprünglich die Teilnahme der Behinderten an der Premiere gar nicht vorsahen.

[Ze wstępu]

_____ Marek Biszczyński, *Sprachwandel im Bereich der verbalen Morphosyntax: Eine korpusgestützte Untersuchung am Handschriftenmaterial der Schweidnitzer Kanzlei im*

13.-16. Jahrhundert, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa twarda, B5, s. 592, ISBN 978-83-7842-335-5

Das vorliegende Buch entstand in den Jahren 2014-2018 und wurde als eine Habilitationsschrift konzipiert. Die in dieser Zeit durchgeführte Analyse basiert allerdings auf früherer langjähriger Arbeit an umfassendem archivalischem Handschriftenmaterial, seiner kritischen Vorbereitung, detaillierten Edierung und

schließlich philologischen und linguistischen Auswertung. Das umfangreiche Korpus der Analyse wurde zu dem größten Teil aufgrund der Transliterierung der spätmittelalterlichen und frühneuzeitlichen Handschriften vom Autor erstellt. In der vorliegenden Studie wird hauptsächlich erstrebt, sprachhistorische Einzelzustände und den daraus erfolgten Wandel innerhalb der Verbalformen in der Zeit zwischen dem Spätmittelhochdeutschen und dem Frühneuhochdeutschen in Niederschlesien an einem chronologisch und diatopisch streng beschränkten, dabei aber authentischen und repräsentativen Originalmaterial zu erfassen und an entsprechenden Handschriftenpassagen darzustellen. Die Arbeit ist speziell auf die Einbeziehung des authentischen Sprachstoffes in die linguistische Sprachwandelersforschung ausgerichtet. Somit schreibt sie sich in den seit einigen Jahren immer stärker postulierten Gedanken der Methodologie der Sprachgeschichtsforschung ein, womöglich ausschließlich an originale Material zu arbeiten und sich nicht auf künstlich erstellte Fassungen von Standardwerken, sondern auf authentische regionale Sprachidiome zu fokussieren.

[Fragment przedmowy]

Grzegorz Jędro, Leszek Jerzak, Marcin Bocheński, Olaf Ciebiera, Paweł Czechowski, Sławomir Rubacha, Lubuski atlas Ornitologiczny. Ptaki lęgowe Ziemi Lubuskiej, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa twarda, B5, s. 458, 978-83-7842-324-9

Pierwsze dekady XXI w. to okres dynamicznych przemian społecznych i gospodarczych w Polsce. Z jednej strony wzrastająca konsumpcja dóbr, a z dru-

giej wprowadzanie nowych technologii w przemyśle, rolnictwie czy leśnictwie sprawiają, że wzrasta eksploatacja zasobów naturalnych. Nie pozostaje to bez negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i poszczególne jego komponenty. Najczęściej objawia się to niszczeniem siedlisk i w konsekwencji zmniejszaniem lokalnej różnorodności gatunkowej flory i fauny. Jednocześnie pewna część gatunków roślin i zwierząt, charakteryzujących się większą plastycznością siedliskową, dostosowuje się do szybko zmieniających się warunków, zwiększając swoje zasięgi występowania oraz liczebność. Jedną z grup zwierząt cieszącą się szczególnym zainteresowaniem nie tylko wśród zawodowych biologów, ale i obserwatorów przyrody amatorów są ptaki. Z tego powodu należą do najlepiej zbadanych grup kręgowców. Z uwagi na stosunkową łatwość prowadzenia obserwacji i możliwości efektywnego pozyskiwania dobrej jakości danych o zmianach zachodzących w ich populacjach ptaki odgrywają ważną rolę zarówno w ocenie stanu środowiska, jak i zmian w nim zachodzących.

[Ze wstępu]

Małgorzata Karczewska, Forestierismi nella stampa femminile italiana e francese analisi qualitativa e quantitativa, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, oprawa miękka, B5, s. 388, ISBN 978-83-7842-300-3

Gli esiti dell'analisi quantitativa dovrebbero anche dare la risposta alla domanda sull'influsso reale della politica linguistica sul numero di prestiti che vengono usati nelle pubblicazioni, visto che l'Italia e la Francia differiscono per quanto riguarda l'approccio

verso i forestierismi: in Italia la politica linguistica praticamente non esiste, mentre in Francia si introducono soluzioni legali mirate alla riduzione del numero dei prestiti che appaiono nei media e nella pubblicità. L'analisi verificherà la loro efficacia. L'opera è divisa in due parti ben distinte: la parte teorica e la parte analitica. La parte teorica si articola in due capitoli, in cui si analizzano rispettivamente: il fenomeno della neologia lessicale con maggior attenzione rivolta alla questione del prestito ed il funzionamento del prestito nella lingua che lo riceve con alcuni riferimenti alla stampa in quanto un fenomeno sociale e culturale, ma anche linguistico. Le riflessioni teoriche sui forestierismi e sulla stampa si basano su diverse pubblicazioni di linguisti italiani e francesi, ma anche quelli anglofoni e polacchi.

[Ze wstępu]

zebrata Ewa Popiłka
Oficyna Wydawnicza

BB UZ MA 20 LAT!

Obchody 20-lecia Big Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego rozpoczęły się czerwcowym koncertem 20 YEARS IN FULL SWING w auli uniwersyteckiej, podczas którego z BB UZ wystąpili m.in. Andrzej Dąbrowski i Wojciech Myrczek. Później był koncert inauguracyjny na rozpoczęcie roku akademickiego, w którym gościnnie wystąpiła Lora Szafran i zaraz potem, bo już 26 października, Big Band UZ pod dyrekcją Jerzego Szymaniuka wziął udział w 34. Głogowskich Spotkaniach Jazzowych. W Sali widowiskowej Miejskiego Ośrodka Kultury odbył się koncert pt. Sinatra, Cole, Bennett - mistrzowie swingu. W Głogowie z uniwersyteckimi jazzmanami wystąpił Wojciech Myrczek.

esa

ZDJĘCIA Z KONCERTU NA IV STRONIE OKŁADKI

